

ถอดบทเรียนจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพที่สนับสนุนงานวิจัย R2R Facilitator
วันศุกร์ที่ 27 พฤษภาคม 2559 ณ ห้องประชุม 89 พรรษาฯ สมเด็จพระ รพ.ศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คุณอำนวยผู้ร้อยคนกับงานเพื่อสร้างสุข

วิทยากร ดร.นิภาพร ละครวรงค์ รพ.ยโสธร

R2R เป็นเรื่องของ การบ่มเพาะปัญหาและความเมตตา เมื่อเกิดปัญหาจากการปฏิบัติงาน การนำ R2R มาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา จะช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบความคิดอย่างมีเหตุผล คิดอย่างเชื่อมโยง และเป็นระบบ กระทั่งสุดท้ายเกิดปัญญาในการแก้ปัญหา ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหาก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเรา หน่วยงาน และผู้รับบริการ นำมาสู่ความปิติสุขและความเมตตา อย่างไรก็ตามเส้นทางของ R2R มิใช่เส้นทางที่ราบเรียบหากแต่บางครั้งอาจต้องพบกับอุปสรรคที่ทำให้เกิดความท้อถอย นับตั้งแต่ก้าวแรก ของ R2R คือการค้นหาปัญหา กระบวนการในการแก้ไขปัญหา จนกระทั่งผลลัพธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง คุณอำนวยหรือ Facilitator เป็นผู้มีบทบาทสำคัญ โดยจะต้องมีทักษะสำคัญในประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การใช้สุนทรียสนทนา (dialogue) โดยการชวนสนทนาด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเอง (อย่าให้เป็นการถาม) การชวนพูดคุยในกลุ่มเพื่อสร้างความรู้ เช่นการชวนสนทนาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในงาน ย้อนมอง ทบทวนปัญหาหน้างาน แล้วฝึกให้ตั้งคำถามภายใต้กรอบ What ,Why, How to เพื่อนำไปสู่คำถามการวิจัย และกระบวนการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา

2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share&Learning) การใช้สุนทรียสนทนาในงาน R2R ไม่เน้นการถกหรือ การอภิปราย แต่เน้นที่การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์เพื่อเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

3. การฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep listening) คุณอำนวยจะต้องฝึกทักษะการฟังอย่างลึกซึ้ง ซึ่งไม่ได้หมายถึงการฟังเพียงคำพูดหรือความหมายเท่านั้น หากแต่เป็นการฟังที่หมายรวมไปถึง การโอบอุ้มและ ยอมรับทั้งอารมณ์ ความรู้สึกอกาภักิริยาทั้งหมดที่ผู้พูดแสดงออก โดยไม่ตัดสิน ดีความ หรือวินิจฉัยว่าถูกผิด

การจัดกระบวนการ

เน้นที่การพาลงมือปฏิบัติเลย มีการสะท้อนคิดเพื่อฝึกให้น้องตัดสินใจภายใต้การใช้ภาษาต่างๆ เพื่อ เกิดการปฏิบัติร่วมกันจะทำให้เกิดการเรียนรู้จนกระทั่งเกิดความรู้ความเข้าใจและนำมาสู่การสร้างองค์ความรู้ ในที่สุด

นอกจากนี้แล้ววิทยากรยังได้กล่าวถึงเทคนิคการเป็นคุณอำนวยที่ดีดังต่อไปนี้

- คุณอำนวยที่ดีต้องมีเมตตา อย่าเอาวิชาการนำ
- อย่าขัดเคียดให้เขาเข้าใจงานวิจัย แต่ค่อยๆ สอดแทรกไปที่ละเล็กละน้อย
- ระลึกอยู่เสมอว่าคุณอำนวยคือกัลยาณมิตร ไม่ใช่ผู้สอนหรือชี้นำ
- การสวมบทบาทคุณอำนวย เปรียบเสมือนการเลี้ยงลูก ที่ต้องการให้ลูกเจริญเติบโตที่พร้อมไปด้วย

ปัญญาและความเมตตา